

такій єдності маркують особливості часопростору буття ліричного героя: **В проваллях ночі, коли Київ спить [..]/ Склепить очей не можу ні на мить.**

Специфічна естетична реальність, яка розгортається у поетичному тексті, моделюється за власними креативними законами, власною логікою, яка не завжди збігається з логікою об'єктивної картини світу. Ось чому мікроконцепт *гора* у поезії часто стає маркером осмислення подій, які відбуваються на тлі окреслюваного ним простору.

Номінації ландшафтних деталей *горб, пагорб, гора* – це активні одиниці індивідуально-авторського словника В. Стуса у тому його сегменті, що покриває понятійне поле «екзистенційний простір». При цьому характерно, що стилістично нейтральні в узусі номінації піднять набувають односпрямованої негативної оцінності. Пор.: *чигає покара за сусіднім горбом; За пагорбом доли – снігів сніговиця,/ Завія дороги; Ошукана чота/ За пагорбом зникає/ і доли посідає/ маркітна марнота ; надить, надить невідь-простір/ горбів, і урвищ, і багнуок.* Відзначену негативну оцінність просторових номінацій *горб, пагорб* інтенсифікує їх контекстне оточення – *завія, урвища, багнуока, марнота, невідь-простір*, дієслівні метафоризатори *чигати, зникати* тощо. Ймовірно, що таке авторське представлення умотивоване міфопоетичним змістом базового, архетипного щодо номінацій піднять образу *гора* як знака сакрального топосу, який поєднує небо, землю і «той світ». Тобто функціональна активність цього образу як екзистенційно навантаженого маркера просторової межі концептуально виправдана.

Системний розгляд цієї тематичної підгрупи дав змогу конкретизувати мовні засоби, пов'язані з відтворенням цього сегмента в національній мовній картині світу, з'ясувати їх функціонально-семантичне навантаження та конотативне забарвлення.

Список використаних джерел

1. Словник української мови : в 11 т. / [ред. кол. І. К. Білодід (голова) та ін.] ; Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні АН УРСР]. – К.: Наук. думка, 1970 – 1980. т. I. – С. 203.
2. Стус В. Палімпсести: Вибране / В. Стус. – К.: Факт, 2006. – 432 с.

УДК: 372.4(477):37.014.25

ХИМИШИНЕЦЬ Д.В.,
КУЗЬМА-КАЧУР М.І.

Мукачівський державний університет, Україна

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ

Кожне суспільство створює систему освіти відповідно до своєї сутності й рівня соціально-економічного розвитку. У системі освіти відбиваються проблеми і потреби суспільства у даний історичний період. На розвиток системи освіти в сучасних умовах впливають такі чотири взаємопов'язані фактори: швидкозмінність і швидкоплинність процесів суспільного розвитку, соціально-економічні трансформації в суспільстві[1, с.3].

Одне з головних нововведень полягає в тому, що діти, які пішли до школи цього року, навчатимуться 12 років. Згідно з новим законом, середня освіта буде розділена на три рівні. Перший – початкова освіта (4 роки), її реформа стартувала

цьогоріч. Другий – базова середня освіта тривалість 5 років (із 1 вересня 2022 року). Третій – профільна середня освіта тривалістю три роки (з 1 вересня 2027 року), яка складатиметься з двох рівнів.

У Державному стандарті початкової школи, який був затверджений 21 лютого 2019р., визначено:

- вимоги до обов'язкових результатів навчання та компетентностей здобувачів освіти;
- загальний обсяг навчального навантаження у базовому навчальному плані початкової освіти (розроблено базовий навчальний план початкової освіти для закладів загальної середньої освіти з українською мовою навчання; з навчанням мовою відповідного корінного народу або національної меншини; для спеціальних закладів /класів/ загальної середньої освіти з українською мовою навчання дітей з особливими освітніми потребами; для спеціальних закладів /класів/ загальної середньої освіти з навчанням мовою відповідного корінного народу або національної меншини – 4 варіанти);
- форму державної атестації (проводиться у формі контрольних робіт з метою проведення моніторингу якості освітньої діяльності закладів загальної середньої освіти та/або якості освіти) [2].

Замість запам'ятовування фактів та визначень понять, учні набуватимуть компетентностей. Це – динамічна комбінація знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших особистих якостей, що визначає здатність особи успішно соціалізуватися, проводити професійну та подальшу навчальну діяльність. Тобто формується ядро знань, на яке будуть покладатися уміння цими знаннями користуватися, цінності і навички, що знадобляться випускникам української школи в професійному та приватному житті.

На методологічному рівні у Концепції Нової української школи визначено мету і функції початкової освіти, яка, зберігаючи наступність із дошкіллям, забезпечує подальше становлення особистості дитини, її інтелектуальний, фізичний, соціальний розвиток. Пріоритетними у початкових класах є загальнознавчі, розвивальні, виховні й оздоровчі функції. Характерними для початкової школи є практична спрямованість змісту, інтеграції знань, що дає змогу краще брати до уваги визначальну особливість молодших школярів – цілісність сприйняття й освоєння навколишньої дійсності [3].

Основою змін є дитиноцентрична освіта. Головна відмінність нової школи – орієнтація на потреби дитини, а не пристосування учнів до єдиної системи, як це було раніше. Вчитель зобов'язаний відслідковувати мотиваційні переваги кожної дитини. Діти відрізняються за своїми інтересами, мотиваціями, і завдання вчителя – ідентифікувати їх і створити умови для розвитку персонально кожної дитини. Як він це робитиме – залежить від підготовки та фантазії вчителя. Зміни – це потреба часу, адже сучасні діти мислять інакше, а значить, і навчати їх слід по-іншому. Сучасні діти сприймають інформацію інакше. На них не спрацьовують методи, які працювали раніше у початковій школі. Вони швидше мислять, краще вчаться самостійно, а не лише готові слухати і повторювати.

Школа стає інклюзивною. Вона повинна враховувати потреби кожної окремої дитини. На практиці це означає переорієнтацію школи з предметів на правила співіснування в соціумі. Педагоги повинні навчати учнів працювати у команді, конструктивно виражати свої емоції, власні думки, та вирішувати складні завдання.

Школа стає соціально орієнтованою, а отже на перший план виходить комунікація. Підручники стануть не основним об'єктом у навчанні, а лише його частиною. Велику увагу приділять загальному простору школи, який повинен допомагати учням розвиватись.

У початковій школі не буде табелів успішності. Для того, аби батьки краще розуміли рівень сприйняття їх дитиною матеріалу, їм будуть видавати в початковій школі свідоцтва досягнень. В них кожному учневі надаватиметься характеристика, а не оцінка знань.

З'явилися ранкові зустрічі. Перед уроками вчителі та учні у неформальній атмосфері обговорюють плани на день і діляться тим, як пройшли їхні вихідні. Це допоможе дітям набути і поліпшити навички спілкування.

Реформування початкової школи – це лише перша ланка змін в освіті. З вересня 2022 року має набути чинності новий стандарт для середньої школи, а з 2027 – для старшої. Тобто діти, які пішли у перший клас цього року, отримають повністю оновлену середню освіту. Таким чином, менш ніж за 10 років Україна матиме якісно нову школу.

Список використаних джерел

1. Сисоєва С. Роль освіти в сучасному світі // Рідна школа. – 2008. – №11. –С. 3-6.
2. Державний стандарт початкової освіти. <http://nus.org.ua/news/uryad-opublikuvav-novuj-derzhstandart-pochatkovoyi-osvity-dokument/>, вільний.
3. Концепція Нової української школи. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.ippo.if.ua/predmety/pochatkove/index.php?r=site/stattya&id=1667>, вільний.

УДК: 372.881.116.12

ХОМА О.М.
Мукачівський державний університет, Україна

НОРМАТИВНО-ПРАВОВА БАЗА У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ

Нормативно-правова база, що регулює професійну діяльність педагога, визначена у Професійному стандарті «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти» [4]. За основу взято такі документи: Конституція України, Закони України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», «Про вищу освіту», Національна доктрина розвитку освіти України у ХХІ ст., Концепція Нової української школи, Концепція розвитку педагогічної освіти, Державний стандарт початкової освіти, Типова освітня програма, Освітня програма, Методичні рекомендації про викладання навчальних предметів у закладах середньої освіти, щодо контролю та оцінювання навчальних досягнень учнів початкових класів.

Означена законодавча база визначає напрями, зміст початкової освіти. Сьогодення вимагає від здобувачів вищої педагогічної освіти детального вивчення і аналізу законодавчої, науково-методичної бази, оволодіння інноваційними

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>